

Internetconsultatie.nl

Onze referentie
2025-876322534-42789/LSCHE

Den Haag
12 augustus 2025

Betreft

Consultatiereactie Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering

Geachte heer/mevrouw,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de concept implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering.

Algemene opmerkingen

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de Memorie van Toelichting (MvT) regelmatig spreekt over het AML pakket en de AMLR, die regels bevatten gericht op het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen en financieren van terrorisme. Belangrijk is echter om ook duidelijk te vermelden dat het AML pakket, inclusief de AMLR, ook ziet op de beheersing van risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties.

Risk based benadering

In paragraaf 2.1 van de MvT wordt gesproken over de risicogebaseerde aanpak. Hierover wordt gezegd dat dit op het niveau van meldingsplichtige entiteiten betekent dat een meldingsplichtige entiteit maatregelen moet nemen die in lijn zijn met het witwasrisico waaraan de meldingsplichtige entiteit wordt blootgesteld.

In AMLR is onder preambule 29 en 30 echter het volgende opgenomen:

'29. Een consistente reeks regels inzake interne systemen en controles voor alle meldingsplichtige entiteiten die op de interne markt actief zijn, zal de AML/CFT-naleving versterken en het toezicht doeltreffender maken. Om een adequate beperking van de risico's van witwassen en terrorismefinanciering en van de risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties te waarborgen, moeten de meldingsplichtige entiteiten beschikken over een internecontrolekader dat bestaat uit risicogebaseerde gedragslijnen, procedures en controles en een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden binnen de organisatie. In overeenstemming met de risicogebaseerde benadering van deze verordening moeten die gedragslijnen, procedures

Informatie: dhr. mr. L.G. van der Scheer

Doorkiesnummer 0703338696 E-mail l.vd.scheer@verzekeraars.nl

Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

en controles evenredig zijn met de aard van de bedrijfsactiviteit, met inbegrip van de risico's en de complexiteit, en met de omvang van de meldingsplichtige entiteit, en moeten zij afgestemd zijn op de risico's van witwassen en terrorismefinanciering waarmee de entiteit te maken krijgt, waaronder, voor aanbieders van cryptoactivadiensten, transacties met zelfgehoste portemonnees.'

'30. Een passende risicogebaseerde benadering vereist dat de meldingsplichtige entiteiten de inherente risico's van witwassen en terrorismefinanciering en de risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties waarmee zij in het kader van hun bedrijfsactiviteiten te maken krijgen, identificeren teneinde die risico's doeltreffend te beperken en hun gedragslijnen, procedures en interne controles af te stemmen op het aanpakken ervan. Daarbij moeten meldingsplichtige entiteiten rekening houden met de kenmerken van hun cliënten, de aangeboden producten, diensten of transacties, waaronder, voor aanbieders van cryptoactivadiensten, transacties met zelfgehoste adressen, de betrokken landen of geografische gebieden en de gebruikte distributiekkanalen. Een dergelijke risicobeoordeling moet geregeld worden aangepast in het licht van de veranderlijke aard van de risico's.'

Het is dus van belang om in de MvT ook toe te lichten dat de risicogebaseerde aanpak, ook geldt ten aanzien van de beheersing van risico's m.b.t. terrorismefinanciering en beheersing van risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties. De sector hecht er veel waarde aan dat hier vanuit de wetgever ook een duidelijk standpunt over wordt ingenomen in de MvT, vooral daar waar het gaat om risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties.

In het kader van de risicogebaseerde aanpak is het nog van belang om te vermelden dat gewaarborgd moet worden, zowel op Europees vlak als nationaal, dat instellingen ook echt de ruimte krijgen om, wel overwogen, risicogebaseerde beheerskaders op te stellen en risicogebaseerde maatregelen te treffen. Dit houdt in dat er, als het goed onderbouwd kan worden, ook ruimte moet zijn voor instellingen om af te wijken van voorgeschreven guidance vanuit een toezichthouder.

Gegevensuitwisseling binnen een groep

Entiteiten binnen een groep worden verplicht informatie uit te wisselen wanneer die uitwisseling relevant is om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. De vraag is waarom dit niet is ingeregeld voor informatie-uitwisseling in het kader van financiële sancties. De risico's van niet-uitvoering of ontduiking van gerichte financiële sancties kunnen effectiever en doeltreffender beheerst worden als de informatie-uitwisselingsregels binnen een groep hier ook op van toepassing worden.

Nationale Sanctiewet

Nu in het kader van financiële sancties bepalingen uit AMLR zullen gelden, onderschrijven wij het belang van zoveel mogelijk aansluiting van de (nieuwe) nationale Sanctiewet op AMLR. Schadeverzekeraars vallen bijvoorbeeld niet onder het AMLR regime, en het zou niet efficiënt zijn als er voor deze partijen een ander nationaal regime gaat gelden. In het kader van aansluiten van de nationale sanctiewet op AMLR, past ons inziens ook het schrappen van de term 'relatie' zoals opgenomen in de huidige Sanctiewet. Hiervoor in de plaats kan voor de reikwijdte aansluiting gezocht worden bij artikel 20 lid 1 onder d van AMLR.

Publieke waarschuwing of verklaring

In artikel 4.12 is opgenomen dat de toezichthouder een waarschuwing of verklaring kan publiceren bij overtreding van bepaalde voorschriften. Artikel 4.12 implementeert artikel 56 van AMLD 6. Artikel 56, lid 2, onder c, AMLD 6 spreekt echter enkel van een bevoegdheid tot 'een publieke verklaring'

en geeft geen grondslag voor een 'publieke waarschuwing'. Wij verzoeken artikel 4.12 in lijn te brengen met artikel 56, lid 2, onder c, AMLD 6.

Handelsregisterwet

In artikel 6.4 staat bepaald dat o.a. artikel 22a van de Handelsregisterwet 2007 wordt gewijzigd. Daardoor kunnen meldingsplichtige entiteiten (levensverzekeraars) en instellingen als bedoeld in artikel 10 lid 2 Sanctiewet (verzekeraars) bij AMvB toegang krijgen tot aanvullende informatie zoals het burgerservicenummer, de geboortedag, de geboorteplaats, het geboorteland en het woonadres van de uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen/juridische entiteiten. Wij zijn hier groot voorstander van omdat levensverzekeraars dergelijke informatie in het kader van het cliëntenonderzoek moeten verzamelen en schadeverzekeraars dergelijke informatie doorgaans willen verzamelen. Het voorkomt veel ruis en belasting van relaties als deze informatie eenvoudig en tegen lage kosten via het register kunnen worden verkregen. De mogelijkheid om dergelijke informatie voor poortwachters beschikbaar te stellen is nu reeds mogelijk op basis van de AMLD 5. De wetgever was hierin tot nu toe afhoudend uit vrees voor misbruik ("het kidnap-risico"). Maar nu de toegang tot het UBO-register is beperkt, is het misbruikrisico afdoende gemitigeerd.

Punten waarvoor vanuit belang van levensverzekeraars aandacht wordt gevraagd

1. Artikel 3.2 lid 3 b en c. Bij sub b is vermeld dat de FIE (Financiële-inlichtingeneenheid) bevoegd is tot toegang tot o.a. financiële informatie. Het zou hier logisch zijn dat de wetgever voorschrijft hoe/dat de FIE kenbaar maakt welke grondslag zij heeft voor het informatieverzoek. Het betreft immers de verwerking van persoonsgegevens met een bijzonder karakter. Het is van belang om dit te weten/herkennen, zodat medewerkers van een MI (meldingsplichtige entiteit) ook onverwijd kunnen acteren op dergelijke verzoeken en niet zelf nog hoeven na te gaan of ze moeten/mogen meewerken.
2. Artikel 3.6. Het uitvoeren van transacties/gebruik van rekeningen kan op instructie van de FIE worden opgeschort. Wie is aansprakelijk voor schade (wettelijke rente, niet na kunnen komen verplichtingen e.d.)? Is het aan de MI om dat te regelen?
3. Artikel 3.6. Mist er niet de instructie aan de MI om zelf af te wegen of na het verlopen van de opschorttermijn de transactie wordt uitgevoerd of de rekening wordt vrijgegeven? Het is wenselijk om dit duidelijk in de wet te verwoorden, zodat een MI niet nodeloos gaat wachten, maar zelf een besluit neemt/moet nemen.
4. Artikel 3.9 en MvT. Verdachte transacties moeten worden gemeld. De AMLA komt in 2027 met richtsnoeren. Wij verzoeken te bepalen dat de FIU al vast indicatoren ontwikkelt die MI's in de tussentijd kunnen gebruiken om transacties als verdacht te kwalificeren.
5. Pagina 4 van de MvT.
 - a. Bij de instelling van UBO-registers is door de Nederlandse overheid al besloten om een kostendekkende vergoeding in rekening te brengen voor raadplegingen. Wij roepen de ministeries op om te bewaken dat het tarief voor bevragingen (die vermoedelijk in aantal zullen toenemen, waarmee de kosten per bevraging kunnen dalen) kostendekkend is en indien aan de orde, ook verlaagd wordt.
 - b. Gemeld wordt dat het UBO-register door de minister verder zal worden afgeschermd via algemene maatregel van bestuur. Vermoedelijk wordt bedoeld dat het ministerie hier "zonodig" toe besluit?
6. Pagina 5 van de MvT. Gemeld wordt dat Nederland geen gebruikmaakt van de lidstaat optie om de FIU meer dan 10 werkdagen de tijd te geven om een transactie te beoordelen. Wij waarderen het dat de termijn zo kort mogelijk wordt gehouden. Wel verzoeken wij de ministeries en de FIU om redelijk en billijk om te gaan met de omstandigheden waarin MI's hun uiterste best doen om gegevens rond transacties onverwijd te achterhalen en te verstrekken, maar dat dusdanig lang duurt dat de 10 werkdagengrens voor de FIU in de knel komt.

Punten die opvielen die vooral voor de wetgever wellicht relevant zijn

1. Artikel 1.5 lid 2. Er wordt een verwijzing gemaakt naar artikel 8 lid 3 van AMLD6. Moet dit niet lid 4 zijn? Er staat “ter beschikking gesteld van” in plaats van “ter beschikking gesteld aan” of is dit misschien bewust overgenomen van AMLD6?
2. Artikel 1.7. Bij bevelen aan duidelijk te vermelden dat € 3.000 contante betaling geldt voor goederen én diensten. In de wet plan van aanpak stond uitsluitend goederen!
3. Artikel 2.2 lid 2. Als er al een Wft-vergunning bestaat, hoeft een voornemen niet gemeld te worden. Moet hier niet staan: een Wft-vergunning voor zover die geldt voor het aanbieden/bemiddelen bij AMLR gerelateerde producten en diensten?
4. Artikel 3.2. Er wordt verwezen naar een relatief nietszeggende artikel in de AMLD. Om de zelfstandige leesbaarheid van de wet te vergroten bevelen wij aan om direct te beschrijven wat de strategische en operationele analyse van de FIE inhoudt die zij moet publiceren.
5. Artikel 3.2 lid 3 b en c. Bij sub b is vermeld dat de FIE bevoegd is tot toegang tot o.a. financiële informatie.
 - a. Bij sub c staat dat de FIE informatie mag opvragen bij MI's. Dat is dan eigenlijk een subset van sub b en lijkt daarmee overbodig.
 - b. Het zou logisch zijn dat de FIE bij een informatieverzoek wel de formele grondslag meedeelt om gegevens te vorderen.
6. Artikel 3.2 lid 4 c. Er is vermeld dat de FIU informatie over de meldingen terugkoppelt. Dat lijkt heel ruim geformuleerd. Wordt hier niet bedoeld: a) terugkoppelen van de ontvangst van een melding; b) terugkoppelen dat een melding is aangemerkt als verdacht; c) eventuele tipping off instructies?
7. Artikel 3.5. Nogmaals is vermeld dat de FIE informatie kan vorderen bij MI's. Dat lijkt dubbel t.o.v. artikel 3.2. Verder zou hier verwacht worden dat de FIE altijd de grondslag voor gegevensvordering (gegevens met een gevoelig en/of bijzonder karakter) meldt.
8. Artikel 3.12 lid 3. Gesteld wordt dat de FIE informatie alleen voor het doel gebruikt waarvoor het is verkregen. Wij doen de suggestie om in de titel van het artikel te verduidelijken dat het gaat om 'inlichtingen verkregen van andere FIE's'.
9. Artikel 4.1. Het artikel gaat over handhaving en de rol van toezichthouders. Wij doen de suggestie om te onderscheiden in: a) toezicht op de MI's; en b) toezicht op de FIE.
10. Artikel 4.16. Is voldoende duidelijk dat een boetepublicatie na 5 jaar ook verwijderd moet worden door de toezichthouder?
11. Hoofdstuk 6.
 - a. De Wwft wordt ingetrokken. Geldt dit ook voor: i) het uitvoeringsbesluit Wwft (PEP definities o.a.); ii) het aanwijzings- en mandaatbesluit (delegeren van handhaving door minister aan directeur Belastingdienst van de bevoegdheid boetes af te geven – voor zover een toezichthouder dat niet doet); en iii) de uitvoeringsregeling ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (documenten + gegevens bruikbaar voor verificatie + samenstelling commissie Ongebruikelijke Transacties die is ingesteld voor overleg met ministers over ongebruikelijke transacties, indicatoren, inrichting + uitvoering van meldingsplicht)?
 - b. Artikel 15a lid 2 van de Handelsregisterwet. Er wordt verwezen naar wijziging van uiteindelijk belanghebbende in uiteindelijk begunstigde in het handelsregister. Zou dat niet moeten zijn in het UBO-register zoals beheerd door de Kamer van Koophandel?
 - c. Artikel 15a lid 6. Daar waar Handelsregister staat zou eerder Kamer van Koophandel verwacht worden. Daar worden gegevens aangeleverd ter beoordeling en verwerking in het UBO-register.
 - d. Artikel 41 c. Ook hier staat vermeld dat de Kamer van Koophandel de gegevens in het Handelsregister wijzigt. Moet dat niet het UBO-register zijn?

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid deze reactie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

mr. L.G. van der Scheer
juridisch- en beleidsadviseur